

Oznakowanie poziome.

Czym się kierować w nadawaniu kierunku?

OZNAKOWANIE POZIOME TO PRZED W SZYTKIM LINIE WYZNACZAJĄCE DROGI TRANSPORTOWE, ŚCIEŻKI KOMUNIKACYJNE, POLA ODKŁADCZE CZY STREFY NIEBEZPIECZNE, ZARÓWNO NA TERENIE HAL MAGAZYNOWYCH, PRODUKCYJNYCH, JAK RÓWNIEŻ NA TERENIE ZEWNĘTRZNYM ZAKŁADU PRACY. JAK WAŻNE JEST WŁAŚCIWE WYZNACZENIE I OZNACZENIE DRÓG, ŚCIEŻEK I PÓŁ, MÓGŁ PRZEKONAĆ SIĘ KAŻDY ORGANIZATOR PRACY, U KTÓREGO WYSTĄPIŁ WYPADEK PRZY PRACY WYNIKAJĄCY Z BRAKU LUB NIEWŁAŚCIWEGO OZNACZENIA POZIOMEGO ZAKŁADU PRACY.

Dr Małgorzata Senator

Główny specjalista ds. BHP, inspektor ds. ppoż. Absolwentka Uniwersytetu Wrocławskiego, ma tytuł doktora nauk biologicznych o specjalności biologia człowieka. W 2010 r. ukończyła studia podyplomowe Ośrodka Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy oraz Politechniki Wrocławskiej – zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy. W 2014 r. nabyła uprawnienia inspektora ds. ppoż. Od 2011 r. prowadzi własną firmę szkoleniowo-doradczą w zakresie BHP – Open BHP (www.open-bhp.pl). Współpracuje z wieloma firmami z branży przemysłowej, handlowej, logistycznej czy usługowej. Jest także wykładowcą przedmiotów zawodowych o tematyce BHP. Członek Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służb BHP we Wrocławiu.

W swojej karierze zawodowej uczestniczyłam w wielu postępowaniach powypadkowych, gdzie główne przyczyny wypadku polegały na niewyznaczeniu dróg transportowych czy nawet braku wyznaczonego miejsca postojowego dla wózków lub innego wyposażenia produkcji czy magazynu. Skutki tego typu wypadków to przede wszystkim urazy wynikające z potrącenia, uderzenia czy przygniecenia.

W zgodzie z przepisami

Konieczność wyznaczenia i oznakowania dróg transportowych wynika przede wszystkim z wymagań §§ 4 i 5 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy¹. Pracodawca jest zobowiązany zapewnić na terenie zakładu pracy wykonanie i oznakowanie, zgodnie z Polskimi Normami i właściwymi przepisami, dróg komunikacyjnych, transportowych i dojazdów pożarowych oraz utrzymywać je w stanie niestwarzającym zagrożeń

dla użytkowników. Drogi i przejścia oraz dojazdy pożarowe nie mogą prowadzić przez miejsca, w których występują zagrożenia dla ich użytkowników. Nawierzchnia dróg, placów manewrowych, postojowych i składowych, dojazdów pożarowych i przejść powinna być równa i twarda lub utwardzona, odporna na zużycie i o dobrej przyczepności, łatwo zmywalna i mieć nośność odpowiednią do obciążenia wynikającego ze stosowanych środków transportowych oraz przemieszczanych i składowanych materiałów. Poza tym drogi, przejścia oraz place manewrowe, postojowe i składowe powinny być wyposażone w urządzenia lub inne rozwiązania techniczne zapewniające odprowadzanie wód opadowych. Przepis mówi również, że na drogach transportowych i w magazynach nie powinny występować progi ani stopnie. W przypadku zróżnicowania poziomów podłogi, różnice te powinny być wyrównane pochylniami o nachyleniu dostosowanym do rodzaju używanego środka

transportu, ale nie większym niż 8%. Wszelkie przejścia zagrażające potknięciem się, upadkiem lub uderzeniem (np. stopnie) powinny być pomalowane żółto-czarnymi barwami bezpieczeństwa (§ 6 pkt 4).

Przy ustalaniu dróg transportowych bardzo ważne jest, aby w miejscach, w których możliwe jest niespodziewane wtargnięcie pieszych, w szczególności przed bramami, drzwiami i przejściami ustawić bariery lub zastosować inne skuteczne środki ochronne (zdj. 1).

Przyjmuje się, że kolor linii, którym oznacza się drogi transportowe, jest biały albo żółty. Czasami używa się koloru czerwonego i zielonego, aby wyznaczyć miejsce np. sprzętu ppoż. lub miejsca wyłączone ze strefy pracy, miejsca bezpieczne itp.

Zdj. 1. Przykład barierek zabezpieczających przed wtargnięciem pieszego na drogę transportową [z lewej widok od strony wejścia na halę; z prawej widok od strony hali]

Znakowanie poziome dróg ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa pracowników, gości, klientów, kontrahentów, jak również ma usprawnić ruch pojazdów i ułatwić korzystanie z drogi. Oznakowanie wpływa na zapewnienie właściwej organizacji pracy.

Jak ważny jest transport wewnątrzzakładowy i bezpieczeństwo z tym związane świadczy fakt, że w programie instruktażu ogólnego, który jest przeprowadzany w ramach szkolenia wstępnego nowego pracownika, mamy punkt 4 – „Zasady poruszania się na terenie zakładu pracy”². Czyli podczas przeprowadzania instruktażu należy omówić zasady poruszania się po zakładzie pracy, w tym omówić drogi, ścieżki oraz oznakowania poziome.

Piesi i wózki widłowe przemieszczający się w halach są zobowiązani do poruszania się wytyczonymi ciągami komunikacyjnymi.

Zgodnie z normą

A jak powinny wyglądać drogi transportowe na zakładzie pracy? O tym mówi Polska Norma PN-68/M-78010 Transport wewnętrzny. Drogi i otwory drzwiowe.

Wytyczne projektowania. Norma została wycofana, ale ponieważ poruszała istotne i przydatne aspekty, wręcz niezbędne przy projektowaniu dróg transportowych – przedsiębiorcy nadal na niej polegają, wyznaczając drogi i ścieżki.

Według normy nawierzchnia dróg powinna być utwardzona, gładka i odporna na zużycie, powinna odznaczać się dobrą przyczepnością, nie wytwarzać kurzu, być nienasiąkliwa i łatwo zmywalna.

Szerokość dróg transportowych dla pieszych oblicza się według wzoru:

- dla ruchu jednokierunkowego $b = a + 30 \text{ cm}$,
- dla ruchu dwukierunkowego $b = 2a + 60 \text{ cm}$,

w których:

- a – szerokość ładunku, który niesie pieszy,
- b – szerokość drogi transportowej, przy czym szerokość ta powinna być równa lub większa od 120 cm.

Zalecane minimalne szerokości dróg dla silnikowych lub bezsilnikowych środków transportowych na odcinkach prostych przedstawiono w tabeli nr 1.

Szerokość dróg transportowych na zakrętach dla silników lub bezsilnikowych środków transportowych jest zależna od wymiarów i kształtu środka transportowego oraz ładunku. Jeśli ładunek przekracza gabaryty środka transportowego – wartości promienia zawracania wewnętrznego i zewnętrznego powinny być tak dobrane, aby w krańcowych przypadkach luz manipulacyjny między obrysem środka transportowego (ładunku) a skrajnią drogi wynosi minimum 15 cm.

Przejścia między maszynami

Oznaczając drogi i przejścia, należy również mieć na uwadze, że przejścia pomiędzy maszynami a innymi urządzeniami lub ścianami, przeznaczone tylko do obsługi tych maszyn, powinny mieć szerokość co najmniej 0,75 m. Jeżeli w przejściach przeznaczonych do

Tabela 1. Minimalna szerokość róg dla silnikowych lub bezsilnikowych środków transportowych na odcinkach prostych

PRZEZNACZENIE DROGI		MINIMALNA SZEROKOŚĆ DROGI NA ODCINKACH PROSTYCH [cm]	
		dla bezsilnikowych środków transportowych	dla silnikowych środków transportowych
Ruch jednokierunkowy	tylko dla środków transportowych	$b_1^1 = a + 60$	$b_1S^1 = a + 60$
	dla środków transportowych i ruchu pieszego	$b_2 = a + 90$	$b_2S = a + 100$
Ruch dwukierunkowy	tylko dla środków transportowych	$b_3 = 2a + 90$	$b_2S = 2a + 90$
	dla środków transportowych i dwukierunkowego ruchu pieszego	$b_4 = 2a + 180$	$b_2S = 2a + 200$

A - szerokość środka transportowego (gdy wózek przewozi ładunek szerszy niż szerokość środka transportowego – szerokość ładunku). Wymiar a powinien odpowiadać największej szerokości w przypadku stosowania różnych środków transportowych (zdj. 2).

¹⁾ Szerokość drogi powinna być równa lub większa 120 cm.

obsługi maszyn i urządzeń odbywa się ruch dwukierunkowy, szerokość powinna wynosić co najmniej 1 m.

Prawidłowe oznakowanie

Oznakowanie poziome powinno charakteryzować się dobrą widocznością, odpowiednim okresem trwałości, odpornością na ścieranie i zabrudzenie,

jak również szybką metodą aplikacji. Istnieją różne metody znakowania powierzchni, np.:

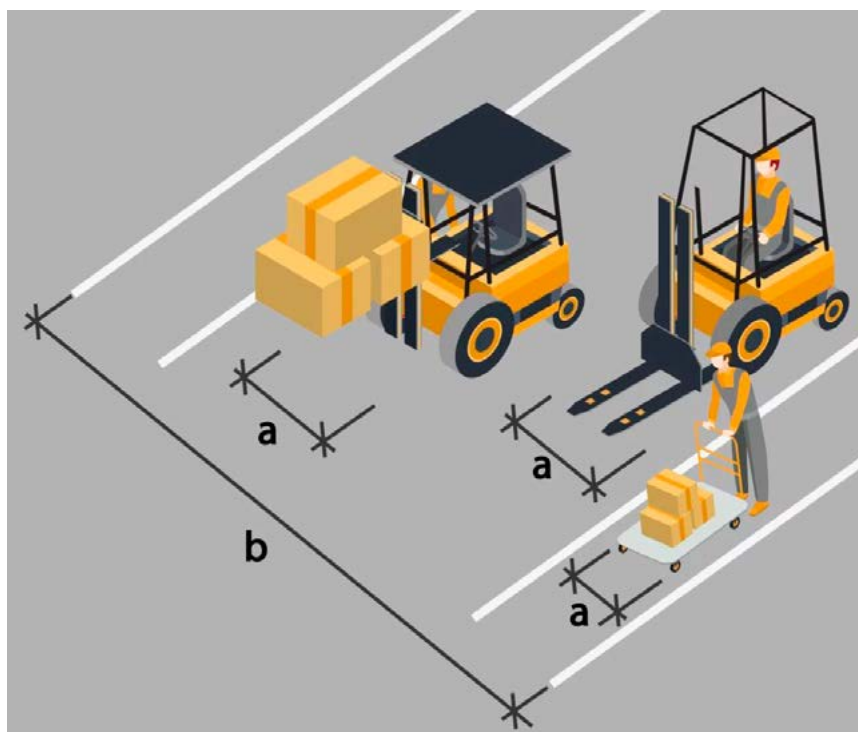
- oznakowanie poziome napowierzchniowe umieszcza się całkowicie na powierzchni podłoża, bez ingerowania w jego struktury. Malowanie linii napowierzchniowej może odbywać się na oczyszczonej

i odtłuszczonej powierzchni betonowej lub żywicznej,

- oznakowanie poziome napowierzchniowe na podłożu śrutowanym – częściowo zanurzone w powierzchni. W pierwszej kolejności, żeby umieścić te oznaczenia, należy usunąć górną warstwę posadzki betonowej przy pomocy śrutownicy o odpowiedniej głowicy,
- oznakowanie poziome wgłębne – całkowicie zanurzone w podłożu. Najpierw maszynowo, diamentowymi tarczami wycina się bruzdy w podłożu betonowym. Następnie wlewa się w nie 2-składnikową farbę żywiczną epoksydową. Po wyschnięciu oznaczenie wgłębne staje się bardzo wytrzymałe i odporne na różnego typu zniszczenia. To najtrwalsza metoda oznaczeń poziomych.

Dobłą praktyką jest również umieszczanie na drogach znaków ostrzegawczych (zdj. 3). Mogą być to znaki np. uwaga wózek, stop, strzałka oznaczająca kierunek, znak pieszego, strefa przekroczonego hałasu itd.

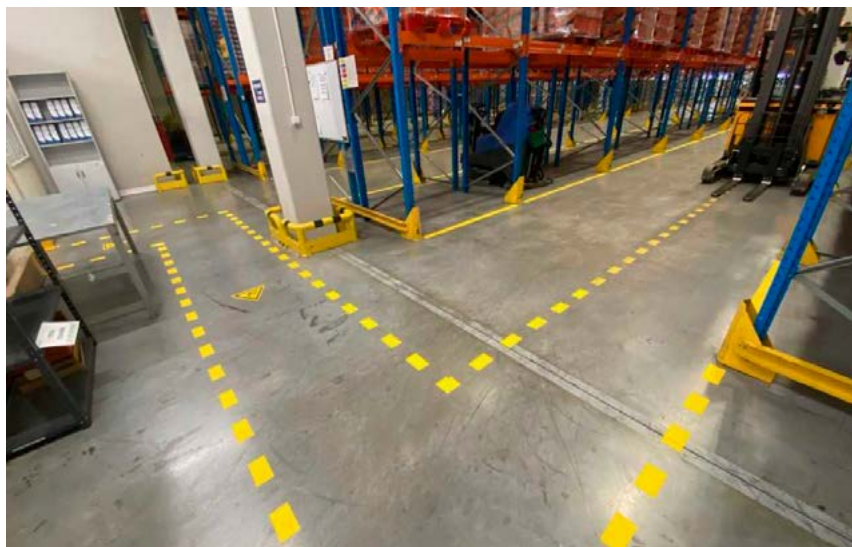
Oznaczenie dróg transportowych linią ciągłą oznacza – podobnie jak

Zdj. 2. Graficzna prezentacja wymiarów a i b [leanactionplan.pl]

Zdj. 3. Przykład drogi transportowej z piktogramem

Zdj. 4. Przykład oznaczenia dróg transportowych za pomocą linii przerywanej i ciągłej

na drogach publicznych – że nie można jej przekraczać (np. przez wózek jezdniowy), natomiast przerywana na to pozwala (zdj. 4).

Wyznaczając drogi, należy zapewnić właściwą, dobrą widoczność na skrzyżowaniach. W miejscach o ograniczonej widoczności dobrze jest umieścić znak nakazu stosowania sygnału

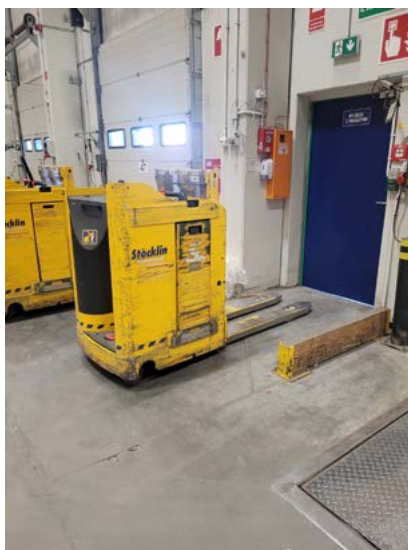
dźwiękowego, przez przemieszczające się wózki widłowe.

Ustalając przebieg dróg i ścieżek komunikacyjnych należy zawsze brać pod uwagę wymóg zapewnienia dróg ewakuacyjnych ze wszystkich pomieszczeń obiektu budowlanego, w którym mogą przebywać pracownicy. Dlatego – projektując drogi

transportowe – należy uwzględnić dojścia do drzwi ewakuacyjnych.

Należy pamiętać, że dróg, przejść, dojazdów pożarowych nie wolno zastawiać materiałami, środkami transportu, sprzętem i innymi przedmiotami (zdj. 5).

Oprócz oznaczania dróg transportowych oznacza się również pola odkładcze (zdj. 6)

Zdj. 5. Przykład zastawionego dojścia do wyjścia ewakuacyjnego. Brak wyznaczonej ścieżki dla pieszych kierującej do wyjścia ewakuacyjnego

Zdj. 6. Przykład oznaczenia pól odkładczych

Zdj. 7. Przykład oznaczenia drogi otwierania drzwi

czy np. tor otwierania się drzwi na korytarzach (zdj. 7). W jednym z zakładów pracy, gdzie pełnią obowiązki służby BHP, zdarzył się wypadek przy pracy, gdzie jeden pracownik wychodził z toalety, której drzwi otwierały się na korytarz i uderzył przechodzącego korytarzem drugiego pracownika. Efektem zderzenia był wybity bark.

W magazynach, w których za transport towarów odpowiadają automatyczne i autonomiczne roboty mobilne, oznakowanie poziome nabiera szczególnego charakteru. Odpowiednio wyznaczone linie służą bowiem robotom jako rodzaj nawigacji, który wskazuje im kierunek ruchu. Wymaga to dokładnego przygotowania takiej trasy i wykonania np. odpowiednich kątów.

Nowocześniej

Tradycyjne metody oznaczenia poziomego, czyli malowanie, można zastąpić projektorami oznaczeń w technologii LED lub laserowej. Charakteryzują się one długą żywotnością (30 000–50 000 godzin) oraz nieusuwalną identyfikacją. Z projektora można wyświetlić każdy symbol, jakiego potrzebuje się w danym miejscu. Projektor można włączać i wyłączać w dowolnie zaplanowanym czasie, a czas wyświetlania wybrać według własnych wymagań. Znak mogą być wyświetlane statycznie (symbole nieruchome) lub dynamicznie (symbole obracające się). Projektory można również połączyć z inteligentną technologią – na przykład zaprogramować, by rozjaśniał się tylko wtedy, gdy wybrany obiekt znajdzie się w zdefiniowanym obszarze. Jest to użyteczne rozwiązanie na skrzyżowaniu ciągów komunikacyjnych i wszelkich niebezpiecznych miejscach.

Na rynku dostępne są również rzutniki ciągów komunikacyjnych – wyświetlanie linii transportowych w magazynie za pomocą lasera daje możliwość dowolnego modelowania ich przebiegu bez względu na rodzaj podłoża. Takie rozwiązanie nie wymaga konserwacji jak w przypadku oznakowania nanoszonego za pomocą taśmy lub farby posadzkowej (zdj. 8).

Zdj. 8. Przykład oznaczenia poziomego w technologii LED [za <https://www.4safety.pl/post/projektoryled>]

Oznakowanie poziome jest nie tylko wymagane przepisami prawa, ale jest również dobrą praktyką, która organizuje pracę, równocześnie zapewniając bezpieczne poruszanie się po zakładzie pracy. Główne zagrożenia wynikające z transportu wewnątrzzakładowego, to m. in. brak wyznaczonych i oznaczonych dróg transportowych, niewłaściwa nawierzchnia dróg, nieprzestrzegania ładów i porządku na drodze oraz niewłaściwego zachowania się ludzi. Oznaczenia poziome powinny jednoznacznie informować użytkowników dróg transportowych o przeszkodach i niebezpieczeństwach oraz ostrzegać i podawać nakazy czy zakazy. Oznakowanie poziome powinno jak najoptymalniej zorganizować wszelki ruch w magazynie. Z jednej strony powinno ograniczyć miejsca kolizyjne, a z drugiej – zapewnić jak najkrótszą drogę do przebycia.

[1] Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r., nr 169, poz. 1650 z późn. zm.).

[2] Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r., nr 180 poz. 1860 z późn. zm.).

[3] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (t.j. Dz. U z 2019 r., poz. 2311 z późn. zm.).

[4] PN-68/M-78010 Transport wewnętrzny. Drogi i otwory drzwiowe. Wytyczne projektowania (wycofana).

[5] PN EN 15635 Stalowe statyczne systemy składowania -- Zastosowanie i utrzymanie urządzeń do składowania.

[6] leanactionplan.pl

[7] magazynprzemyslowy.pl

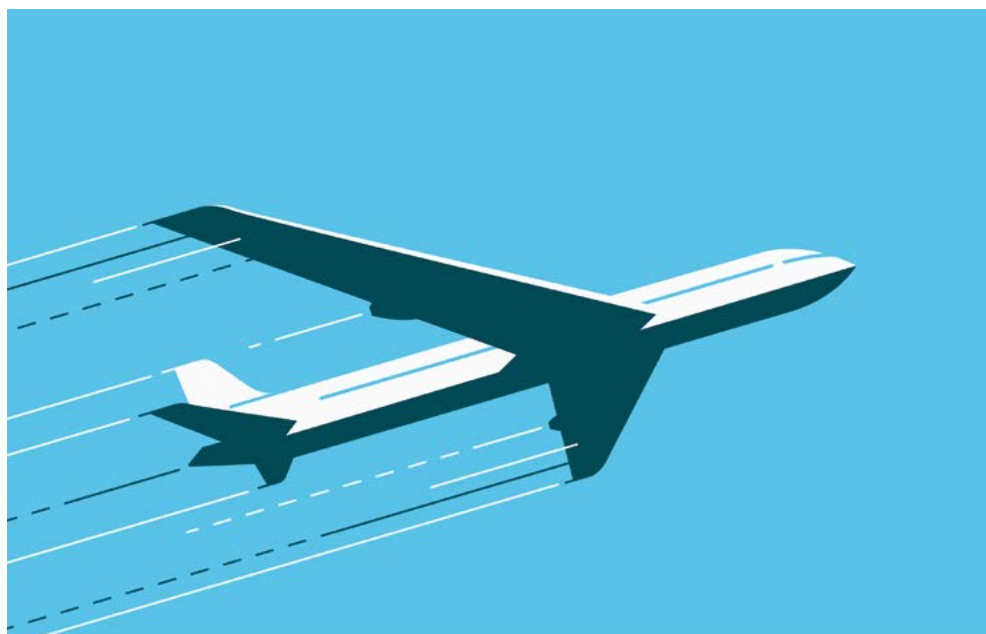
[8] [4safety.pl/post/projektoryled](https://www.4safety.pl/post/projektoryled)

Przypadki, gdy cudzoziemiec wykonujący pracę na terytorium RP nie musi posiadać zezwolenia na pracę

PRZYPADKI, GDY CUDZOZIEMIEC DO PODJĘCIA PRACY NA TERYTORIUM RP NIE MUSI POSIADAĆ ZEZWOLENIA NA PRACĘ, WYNIKAJĄ Z ART. 87 UST. 1 I 2 USTAWY Z DNIA 20 KWIETNIA 2004 R. O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY [DZ.U. Z 2023 R. POZ. 735] – Z WYŁĄCZENIEM ART. 87 UST. 1 PKT 12 TEGO AKTU PRAWNEGO.

Dawid Andrzejewski

Specjalista ds. legalności zatrudnienia cudzoziemców. Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu oraz Studiów Podyplomowych Bezpieczeństwo i Higiena Pracy na Politechnice Poznańskiej. Zatrudniony przy wykonywaniu czynności kontroli i nadzoru nad przestrzeganiem przepisów prawa pracy, w tym przepisów i zasad BHP. Występujący przed sądami powszechnymi w sprawach cywilnych oraz o wykroczenia i przestępstwa przeciwko prawom pracownika.

Cudzoziemcem nazywamy osobę nieposiadającą obywatelstwa polskiego. Natomiast wykonywanie pracy przez cudzoziemca oznacza zatrudnienie, wykonywanie innej pracy zarobkowej, pełnienie funkcji w zarządkach osób prawnych, które uzyskały wpis do rejestru przedsiębiorców na podstawie przepisów o Krajowym Rejestrze Sądowym lub są spółkami kapitałowymi w organizacji, lub prowadzenie spraw spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej przez komplementariusza, lub działanie w charakterze prokurenta.

Według art. 87 cyt. ustawy cudzoziemiec jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez zezwolenia na pracę, jeżeli:

1. posiada status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej;
2. udzielono mu ochrony uzupełniającej w Rzeczypospolitej Polskiej;
3. posiada zezwolenie na pobyt stały w Rzeczypospolitej Polskiej;
4. posiada zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej w Rzeczypospolitej Polskiej;

- 4a. posiada zgodę na pobyt ze względów humanitarnych;
5. posiada zgodę na pobyt tolerowany w Rzeczypospolitej Polskiej;
6. korzysta z ochrony czasowej w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6a. posiada ważne zaświadczenie wydane na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
7. jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
8. jest obywatelem państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego, nienależącego do Unii Europejskiej (Islandia, Liechtenstein i Norwegia);
9. jest obywatelem państwa niebędącego stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który może korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umowy zawartej przez to państwo ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi (Szwajcaria);
- 9a. jest obywatelem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b i d Umowy Wystąpienia, lub członkiem jego rodziny, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. e i f tej umowy;
10. towarzyszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemcowi, o którym mowa w pkt 7–9, jako członek rodziny w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin;
- 10a. towarzyszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelowi polskiemu jako członek rodziny w rozumieniu art. 2 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin;
11. jest osobą, o której mowa w art. 19 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (członek rodziny niebędący obywatelem UE zachowujący prawo do legalnego pobytu).
- 11a. posiada zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114 ust. 1 lub 1a, art. 126, art. 127, art. 139a ust. 1, art. 139o ust. 1 lub art. 142 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach – na warunkach określonych w tym zezwoleniu, chyba że przepisy prawa dopuszczają ich zmianę;
- 11b. przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w art. 139n ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 11c. przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art. 156b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;

11d. przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z korzystaniem z mobilności studenta na warunkach określonych w art. 149b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;

13. przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach oraz:

a. bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, przebywał na tym terytorium na podstawie tego zezwolenia i kontynuuje wykonywanie pracy, do której był uprawniony na jego podstawie,

b. wykonuje pracę w charakterze pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 3 pkt 13b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, na rzecz jednostki przyjmującej, która złożyła wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139o ust. 1 tej ustawy, na warunkach określonych w tym wniosku,

c. prowadzi badania naukowe lub prace rozwojowe w jednostce naukowej mającej siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zatwierdzonej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych na podstawie przepisów art. 151 ust. 4–5 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach i złożył wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa

w art. 151b ust. 1 tej ustawy, na warunkach określonych w umowie, o której mowa w art. 151b ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę jest zwolniony cudzoziemiec:

1. posiadający w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 144, art. 151 ust. 1, art. 151b ust. 1, art. 158 ust. 2 pkt 1 lub 2, art. 161 ust. 2, art. 176 lub art. 186 ust. 1 pkt 3, 4, lub 7–9 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub posiadający wizę krajową w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych lub przebywający na tym terytorium na podstawie art. 21 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2369);

2. będący małżonkiem obywatela polskiego lub cudzoziemca, o którym mowa w pkt 1 i ust. 1 pkt 1–6, posiadający zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielone w związku z zawarciem związku małżeńskiego;

3. będący zstępnym, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 8 lit. b, obywatela polskiego lub cudzoziemca, o którym mowa w pkt 1 i 2 oraz ust. 1 pkt 1–6, posiadający zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

4. posiadający zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielone na podstawie art. 159 ust. 1 lub art. 161b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;

5. przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 2 lub art. 206 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub na podstawie umieszczonego w dokumencie podróży odcisku stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, jeżeli bezpośrednio przed złożeniem wniosku był zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę na podstawie pkt 1–4;

6. posiadający ważną Kartę Polaka;

7. (uchylony);

8. uprawniony do przebywania i wykonywania pracy na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależącego do Unii Europejskiej lub Konfederacji Szwajcarskiej, który jest zatrudniony przez pracodawcę mającego siedzibę na terytorium tego państwa oraz czasowo delegowany przez tego pracodawcę w celu świadczenia usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

9. w stosunku do którego umowy międzynarodowe lub odrębne przepisy dopuszczają wykonywanie pracy bez konieczności posiadania zezwolenia.

Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi

Zezwolenie na pracę nie jest wymagane w przypadku cudzoziemca, będącego obywatelem państwa określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 90 ust. 10 pkt 2, który wykonuje pracę poza zakresem działalności określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 90 ust. 9, jeżeli powiatowy urząd pracy przed rozpoczęciem pracy przez cudzoziemca wpisał oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi

do ewidencji oświadczeń, a praca jest wykonywana na warunkach określonych w tym oświadczeniu. Przedmiotowe oświadczenie dotyczy obywateli Republiki Armenii; Republiki Białorusi; Republiki Gruzji; Republiki Mołdawii; Federacji Rosyjskiej; Ukrainy. Uwaga: nowe oświadczenie dla obywateli Rosji nie podlegają wpisowi do ewidencji oświadczeń od dnia 28.10.2022r.).

Przepisy rozporządzenia MPIPS z 21.04.2015 r. zawierają przypadki, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (Dz. U. z 2021 r. poz. 2291)

Powierzenie cudzoziemcowi wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę jest dopuszczalne w przypadku cudzoziemców:

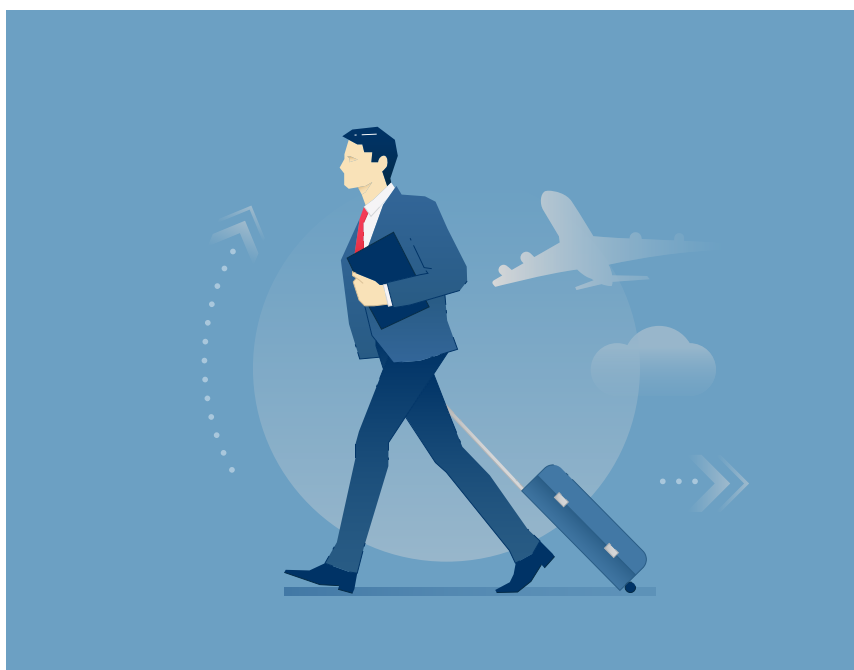
1. prowadzących szkolenia, biorących udział w stażach zawodowych, pełniących funkcję doradcą, nadzorczą lub wymagającą szczególnych

kwalifikacji i umiejętności w programach realizowanych w ramach działań Unii Europejskiej lub innych międzynarodowych programach pomocowych, także w oparciu o pożyczki zaciągnięte przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej;

2. będących nauczycielami języków obcych, którzy wykonują pracę w przedszkolach, szkołach, placówkach, ośrodkach, zakładach kształcenia nauczycieli lub kolegiach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, lub w Ochotniczych Hufcach Pracy;
3. będących członkami sił zbrojnych lub personelu cywilnego, którzy wykonują pracę w międzynarodowych strukturach wojskowych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub będących cudzoziemcami delegowanymi do wdrażania programów zbrojeniowych realizowanych na podstawie umów, których Rzeczpospolita Polska jest stroną;
4. będących stałymi korespondentami zagranicznych środków masowego przekazu, którym została przyznana,

na wnioszek redaktora naczelnego zagranicznej redakcji lub agencji, akredytacja ministra właściwego do spraw zagranicznych, jednak tylko w zakresie zawodowej działalności dziennikarskiej wykonywanej na rzecz tej redakcji lub agencji;

5. wykonujących indywidualnie lub w zespołach usługi artystyczne trwające do 30 dni w roku kalendarzowym;
6. wygłaszających, do 30 dni w roku kalendarzowym, okazjonalne wykłady, referaty lub prezentacje o szczególnej wartości naukowej lub artystycznej;
7. będących sportowcami wykonującymi, do 30 dni w roku kalendarzowym, pracę dla podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z zawodami sportowymi;
8. wykonujących pracę w związku z wydarzeniami sportowymi rangi międzynarodowej, skierowanych przez odpowiednią międzynarodową organizację sportową;
9. będących duchownymi, członkami zakonów lub innymi osobami, którzy wykonują pracę w związku z pełnioną funkcją religijną, w kościołach i związkach wyznaniowych oraz krajowych organizacjach międzykościelnych, których status uregulowany jest umową międzynarodową, przepisami o stosunku Państwa do kościoła lub innego związku wyznaniowego, lub które działają na podstawie wpisu do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych, ich osobach prawnych lub jednostkach organizacyjnych, a także którzy wykonują pracę w ramach pełnienia funkcji religijnej w innych podmiotach, na podstawie skierowania przez właściwy organ kościoła lub innego związku wyznaniowego albo jego osoby prawnej;

10. będących studentami studiów stacjonarnych odbywanych w Rzeczypospolitej Polskiej lub uczestnikami stacjonarnych studiów doktoranckich odbywanych w Rzeczypospolitej Polskiej;
11. będących studentami, którzy wykonują pracę w ramach staży zawodowych, do których odbywania kierują organizacje będące członkami międzynarodowych zrzeszeń studentów;
12. będących studentami, którzy wykonują pracę w ramach współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich zagranicznych partnerów, jeżeli potrzeba powierzenia cudzoziemcowi wykonywania pracy jest potwierdzona przez właściwy organ zatrudnienia;
13. będących studentami szkół wyższych lub uczniami szkół zawodowych w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub państwach Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej lub Konfederacji Szwajcarskiej, którzy wykonują pracę w ramach praktyk zawodowych przewidzianych regulaminem studiów lub programem nauczania, pod warunkiem uzyskania skierowania na taką praktykę ze szkoły wyższej lub zawodowej;
14. uczestniczących w programach wymiany kulturalnej lub edukacyjnej, programach pomocy humanitarnej lub rozwojowej lub programach wakacyjnej pracy studentów, zorganizowanych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy;
15. będących absolwentami polskich szkół ponadgimnazjalnych, stacjonarnych studiów wyższych lub stacjonarnych studiów doktoranckich na polskich uczelniach, w instytutach naukowych Polskiej Akademii Nauk lub instytutach badawczych działających na podstawie przepisów o instytutach badawczych;
16. wykonujących pracę jako pracownicy naukowcy w podmiotach, o których mowa w przepisach o instytutach badawczych;
17. delegowanych przez pracodawcę zagranicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zachowują oni miejsce stałego pobytu za granicą, na okres nieprzekraczający 3 miesięcy w roku kalendarzowym, w celu:
 - a. wykonywania prac montażowych, konserwacyjnych lub naprawy, dostarczonych kompletnych technologicznie urządzeń, konstrukcji, maszyn lub innego sprzętu, jeżeli pracodawca zagraniczny jest ich producentem,
 - b. dokonania odbioru zamówionych urządzeń, maszyn, innego sprzętu lub części, wykonanych przez przedsiębiorcę polskiego,
 - c. przeszkolenia pracowników pracodawcy polskiego będącego odbiorcą urządzeń, konstrukcji, maszyn lub innego sprzętu, o których mowa w lit. a, w zakresie jego obsługi lub użytkowania,
 - d. montażu i demontażu stoisk targowych, jak i opieki nad nimi, jeżeli wystawcą jest pracodawca zagraniczny, który deleguje ich w tym celu;
18. wykonujących pracę na rzecz posłów do Parlamentu Europejskiego w związku z pełnioną funkcją;
19. uprawnionych na zasadach określonych w aktach prawnych wydanych przez organy powołane na mocy Układu ustanawiającego stowarzyszenie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Turcją, podpisanego w Ankarze dnia 12 września 1963 r. (Dz. Urz. WE L 217 z 29.12.1964, str. 3685 - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 11, t. 11, str. 10);
20. (uchylony);
21. posiadających ważną wizę wydaną w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 23 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2020 r. poz. 35, 2023, 2320 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 159 i 1918);
22. posiadających ważną wizę z adnotacją „Poland. Business Harbour”;
23. będących lekarzami lub lekarzami dentykami, którzy posiadają prawo wykonywania zawodu na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (Dz. U. z 2021 r. poz. 790, 1559 i 2232);
24. których prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej zostało przyznane lub stwierdzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 479 i 1559);
25. uprawnionych do wykonywania zawodu ratownika medycznego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2053);
26. wykonujących pracę w prywatnej służbie domowej członka misji dyplomatycznej lub urzędu konsularnego państwa obcego lub innej osoby zrównanej z członkiem misji dyplomatycznej lub urzędu konsularnego na podstawie ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych.